

OBRAZLOŽENJE

Konvencijom UN-a o pravima djeteta svaka država članica obvezuje se pružati obavijest, obrazovanje i potporu u korištenju temeljnih spoznaja o dječjem zdravlju i prehrani te informacije o prednostima dojenja. Dojenje je pravo djeteta i njegove majke, a zajednica je dužna osigurati najbolje moguće uvjete za ostvarivanje tog prava. Majčino mlijeko je prva i najpotrebnija hrana za dijete, a dojenje je i jedinstvena mjera očuvanja zdravlja djece od najranije dobi.

Svjetska zdravstvena organizacija i UNICEF pokrenuli su mnogobrojne programe i akcije, kao npr. "Rodilišta - prijatelji djece" s ciljem koordinacije brojnih aktivnosti u svezi s promicanjem i unapređenjem dojenja. Nadalje, posebna pozornost posvećuje se dojenju u globalnim ciljevima Svjetske zdravstvene organizacije za unapređenje prehrane do 2025.

Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske su u proteklih petnaestak godina prihvatili brojne dokumente koji se odnose na zaštitu, potporu i promidžbu dojenja poput Nacionalne strategije razvoja zdravstva od 2012.–2020. godine (Narodne novine 116/12), Nacionalne populacijske politike (Narodne novine 132/2006). Nacionalne strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine te dvaju Programa za zaštitu i promicanje dojenja od 2015. do 2016. godine i od 2018. do 2020. godine. U tim se dokumentima ističe važnost zaštite, promicanja i potpore dojenju u Republici Hrvatskoj.

Tako je i u Gradu Zagrebu donesen Program promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2015.-2017. (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/15) te Zaključak kojim se produžuje provedba „Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2015.-2017.“ do kraja 2018. (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/17) te nastavno „Program promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2019.-2021.“ (Službeni glasnik Grada Zagreba 28/18).

U nacionalnim strateškim dokumentima te i u Nacionalnom planu razvoja zdravstva 2021.-2027. (Narodne novine 147/2021) navedeno je kako Svjetska zdravstvena organizacija i brojne stručne organizacije preporučuju dojenje djeteta tijekom prvih šest mjeseci života, a nakon toga nastavak dojenja uz odgovarajuću dohranu. U svim programima definirane su potrebne promjene i reforme određenog dijela zdravstvenog sustava koje su u skladu s ostalim strateškim dokumentima i s korporativnom socijalnom odgovornošću odnosno koji se odnose na potrebu unaprjeđenja otpornosti zdravstvenog sustava.

Iz svih navedenih dokumenata proizlazi da je dojenje pravo djeteta i njegove majke, a da je zajednica dužna osigurati najbolje moguće uvjete za ostvarivanje tog prava. Zaštita i promicanje dojenja i potpora dojenju važan je javnozdravstveni prioritet. Mnogobrojna istraživanja potvrđuju da dojenje osigurava optimalnu prehranu djece, omogućuje njihov zdravi rast i razvoj, smanjuje oboljenja i smrtnost djece te je prirodan način hranjenja djeteta. Majčino mlijeko sadržava mnogobrojne sastojke koji podražuju i jačaju imunosni sustav. Dojenje je ne samo savršen način prehrane i sprječavanja mnogih bolesti djece već i put prema optimalnom, emocionalnom i kognitivnom razvoju. Na temelju navedenog, važnost dojenja treba promatrati s triju aspekata: prehrane, jačanja imunosnog sustava i poticaja razvoja privrženosti, koja je iznimno važna za kasniji odgovarajući psihosocijalni razvoj djeteta. Osim dobrobiti za djetetovo zdravlje, dojenje ima pozitivne učinke i na zdravlje majke. Zbog stalnog pada stope dojene djece, zaštita i promicanje dojenja i potpora dojenju danas je javnozdravstveni prioritet svih razvijenih zemalja.

Grad Zagreb nastoji stvoriti socijalno okruženje unutar kojega će svako dijete imati uvjete za normalan psihički i tjelesni rast i razvoj.

U cilju koordinacije brojnih aktivnosti u svezi s promicanjem i unapređenjem dojenja na razini lokalne zajednice, a sukladno međunarodnim i nacionalnim strateškim dokumentima, Koordinacijski odbor Grada Zagreba za "Grad Zagreb, prijatelj dojenja" (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21) izradio je prijedlog Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2022. - 2024.

O nacrtu prijedloga Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2022. - 2024. provedeno je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 14. siječnja do 14. veljače 2022. godine tijekom kojeg nije bilo primjedbi.

Donesenim Proračunom Grada Zagreba za 2022. godinu predviđena su sredstva za provedbu Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici 2022. godinu, a projekcijom proračuna Grada Zagreba planirana su sredstva za 2023. i 2024. godinu na proračunskim pozicijama Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom: Glava 02101 Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Program 1210 Opći javnozdravstveni programi, Aktivnost A121015 PROGRAM PROMICANJA DOJENJA i Glava 02109 Javnozdravstvene ustanove, Program 2111 Opći javnozdravstveni programi, Aktivnost A211105 PROGRAM PROMICANJA DOJENJA.

Slijedom navedenoga, predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje Programa promicanja i unapređenja dojenja u zajednici za razdoblje 2022. - 2024.